

Lamekani Hüseyin Efendi

120315

Anali Bazi-Husrev Begove Biblioteka, c. 43,
2022. Sarajevo, s. 153-160.

D 1243

26 Ekim 2023

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

UDK: 281:821.512.161

Izvorni naučni rad

SLOBODAN ILIĆ

Near East University, Nicosia. Department of History

POSLANICA O SEDAM DUHOVNIH STANJA (*Risāle-i Aṭvār-ı Seb'a*) Huseina Lamekanija

Sažetak

Husein Lamekani (umro 1625), osmanski pjesnik i mistik, za sobom je ostavio i nekoliko mističnih poslanica, od kojih se jedna bavi stupnjevimama (*makāmāt*) na putu duhovnog usavršavanja derviša i stanjima (*aṭvār*) koje prolazi njegova duša na povratku svom božanskom izvoru. Danas je poslanica sačuvana u dva rukopisa, po jedan u Uppsali i Izmiru, a autor je donosi u prijevodu, sa neophodnim terminološkim komentarima.

Ključne riječi: Lamekani, melami-bajrami, poslanica, *seyr ü sülūk*, sufiizam.

Husein Lamekani/Hüseyin Lāmekānī bio je šejh heterodoksnog (*melāmī*) ogranka bajramijskog derviškog reda, sufijiski pisac i pjesnik i jedna od najprominentnijih ličnosti duhovnog života osmanskog Istanbula s kraja šesnaestog i početkom sedamnaestog vijeka. Generalno mu se pripisuje zasluga za ublažavanje animoziteta osmanskih vlasti i vjerskih autoriteta prema pripadnicima reda nakon pogubljenja njihovih protagonista İsmā'īla Ma'sūqīja (umro 935/1528-9), Hüsameddīn-i Ankaravīja (umro 964/1556-7) i Hamza Bālīja (umro 969/1561-2). Veći dio života Lamekani je proveo u melamijskoj tekiji u blizini Šah Sultan džamije u Davut-pašinoj mahali u Istanbulu, gdje je i umro 21. decembra 1625.¹ Pisao je uglavnom na temu transcendentnog jedinstva bitka (*waḥdat al-wuḡūd*) pod različitim književnim pseudonimima, uključujući: Lāmekānī (Bezmjesni), Lāzemānī (Bezvremenski), Hüsameddīn, Hüsāmī i Hüseynī. Za sobom je ostavio divan od devedeset pet pjesama na turskom i perzijskom jeziku, koji je objavljen 1999. godine,² mesneviju od 537 distiha nazvanu *Esrār-nāme*, pisanu kao naziru istoimenoj poemi Farīd al-Dīna 'Aṭṭār-a (umro 618/1221), kao i sedam „pisama mudrosti” (*mekātīb-i*

1 Vidi: Slobodan Ilić, „Lāmekānī Hüseyin Efendi”, *İslām Ansiklopedisi*, XXVII, İstanbul: Türk Diyanet Vakfı, 2003, str. 94-95; id. „Lāmekānī, Hüseyin”, *Encyclopedia of Islam 3rd Edition*, Leiden: Brill, 2021, str. 64-65.

2 Id. *Hüseyin Lāmekānī. Ein osmanischer Dichter und Mystiker und sein literarisches Werk*, Wiesbaden: Harrassowitz, 1999.